

Υ.ΠΑΙ.Θ./ΚΠ

89475/2-8-2024 11:21 πμ
ΓΔ4

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ Α' ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Ταχ. Διεύθυνση: Αριστοτέλους 19
Ταχ. Κώδικας: 101 87
Τηλέφωνο: 213 216 1348
Email: ddy@moh.gov.gr

Ministry of
Digital
Governance

Digitally signed by Ministry
of Digital Governance
Date: 2024.07.25
12:17:29 EEST
Reason:
Location: Athens

ΑΔΑ: 92ΞΕ465ΦΥΟ-9Σ3

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 25 /7/2024
Αριθ. Πρωτ. Δ1α/ Γ.Π.οικ.39544

ΠΡΟΣ:
ΟΠΩΣ Ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων 2024-Χρονοδιάγραμμα και Συστάσεις»

Σχετικά:

1. Τα άρθρα 22 και 24 του π.δ.121/2017 (Α'148) «Οργανισμός Υπουργείου Υγείας», όπως ισχύει.
2. Οι διατάξεις του ν. 4675/2020 (Α'54) «Πρόληψη, προστασία και προαγωγή της υγείας-ανάπτυξη των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και άλλες διατάξεις».
3. Η υπ' αρ. Απόφαση ΕΑΛΕ/ Γ.Π. 80157/ 2018 (Β' 4898) των αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας).
4. Η υπ' αριθ. Α16/Γ.Π.40270/18-8-2020 (ΑΔΑ: Ψ4ΩΑ465ΦΥΟ-6Θ4) Απόφαση Υπουργού «Συγκρότηση και ορισμός μελών στην Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Η υπ' αριθ. Α16/Γ.Π.οικ.74193/29-11-2021 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας με θέμα «Συνέχιση λειτουργίας των Επιτροπών Δημόσιας Υγείας του άρθρου 11 του ν.4675/2020 (ΦΕΚ Α' 54) στο πλαίσιο της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων Δημόσιας Υγείας (ΕΕΔΥ)».
6. Τα από 31/1/2024 και 13/2/2024 Ενημερωτικά Σημειώματα της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος.
7. Το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων για το έτος 2024 (Παράρτημα Πρακτικού 15^{ης} Συνεδρίασης της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών, 16-7-2024).

Σε συνέχεια του ως άνω (7) σχετικού, κοινοποιείται το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων για το έτος 2024, όπως αυτό συστήνεται από την Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών και αποτυπώνεται με τις σχετικές επεξηγήσεις στους κάτωθι αναφερόμενους πίνακες, που αποτελούν αναπόσπαστο περιεχόμενο της παρούσης Εγκυκλίου και είναι οι εξής:

Πίνακας 1. Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων, ανά ηλικιακή ομάδα, 2024.

Πίνακας 2. Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων, ανά νόσο ή άλλη ένδειξη, 2024.

Πίνακας 3. Πρόγραμμα Εμβολιασμών για παιδιά ηλικίας 4 μηνών έως 6 ετών που δεν εμβολιάστηκαν στη συνιστώμενη ηλικία σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών, 2024.

Πίνακας 4. Πρόγραμμα Εμβολιασμών για παιδιά και εφήβους ηλικίας 7 έως 18 ετών που δεν εμβολιάστηκαν στη συνιστώμενη ηλικία σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών, 2024.

Η Δ/ση Φαρμάκου και το Αυτοτελές Τμήμα Εποπτείας Ανάπτυξης και Λειτουργίας Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, στους οποίους κοινοποιείται η παρούσα παρακαλούνται για τις κατά λόγο αρμοδιότητας δικές τους ενέργειες.

Οι ως άνω πίνακες αναρτώνται και στον ιστότοπο του Υπουργείου Υγείας (www.moh.gov.gr) στον άξονα «Υγεία» και στην ενότητα «Δημόσια Υγεία» - «Εμβολιασμοί» για ενημέρωση των φορέων και των πολιτών.

Συν.: Οι ανωτέρω πίνακες (φύλλα 9)

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Υπουργείο Εσωτερικών
Γενική Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Δ/ση Οργάνωσης & Λειτουργίας ΟΤΑ
Σταδίου 27, Τ.Κ. 101 83 Αθήνα
2. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
Τμήμα Αγωγής Υγείας
Ανδρέα Παπανδρέου 37, Τ.Κ.151 80 – Μαρούσι
3. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων
(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι ασφαλιστικοί φορείς αρμοδιότητάς σας)
Σταδίου 29, Τ.Κ.105 59 – Αθήνα
4. Όλες τις Υ.Πε. της χώρας
Υπόψη Διοικητών
(Με την παράκληση να ενημερωθούν τα Νοσοκομεία και όλοι οι φορείς ευθύνης σας)
5. Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας
Δ/ση Υγειονομικού
(Με την παράκληση να ενημερωθούν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες)
Λεωφόρος Μεσογείων 227-231, Τ.Κ. 154 51- Χολαργός, Αθήνα
6. Τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας
Γενικές Δ/σεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
Υπόψη Προϊσταμένων Γενικών Δ/ντών
7. Όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας
Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
Υπόψη Προϊσταμένων Δ/σεων
(Με την παράκληση να ενημερωθούν οι ιδιωτικές κλινικές της περιοχής ευθύνης σας)
8. Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.)
Υπόψη Προέδρου
Λεωφόρος Μεσογείων 284, Τ.Κ. 155 62 – Χαλάνδρι

24. Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών

Καθηγήτρια Θεοδωρίδου Μαρία

(Με την παράκληση να ενημερωθούν τα μέλη της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού Υγείας
- Γραφείο Υφυπουργού Υγείας
- Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας
- Γραφεία κ.κ. Γενικών Γραμματέων
- Γραφεία κ.κ. Γενικών Διευθυντών
- Όλες τις Δ/νσεις & τα Αυτοτελή Τμήματα του Υπουργείου Υγείας

9. Κεντρική Υπηρεσία ΕΟΠΥΥ

Υπόψη Προέδρου
Αποστόλου Παύλου 12, Μαρούσι

10. Δ/ση Υγειονομικού Ελληνικής Αστυνομίας

Πειραιώς 153, Τ.Κ. 118 54 – Αθήνα

11. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος

Πλουτάρχου 3, Τ.Κ. 10675 – Αθήνα
(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)

12. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών Υγείας

3^{ης} Σεπτεμβρίου 19, Τ.Κ.104 32- Αθήνα

13. Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)
Πειραιώς 134, 118 54 – Αθήνα

14. Πανελλήνια Οδοντιατρική Ομοσπονδία

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)
Θεμιστοκλέους 38, Τ.Κ.106 78 – Αθήνα

15. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας (ΠΕΙΔΥ) ΕΣΥ

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)
Λεωφόρος Αλεξάνδρας 215, Τ.Κ.11523 - Αθήνα

16. Ελληνική Παιδιατρική Εταιρεία

(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)
Μπακοπούλου 15, Τ.Κ. 154 51- Ν. Ψυχικό, Αττική

17. Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ

Βασιλίσσης Σοφίας 127, Τ.Κ. 115 21 – Αθήνα

18. ΕΣΡ

Υπόψη Προέδρου
Αμερικής 5 & Πανεπιστημίου, Τ.Κ. 10564-Αθήνα

19. ΚΕΔΕ

Γ. Γενναδίου 8, Τ.Κ. 10678 - Αθήνα
(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι Δήμοι της χώρας)

20. Ε.Κ.Α.Β.

Υπόψη Προέδρου
Τέρμα Οδού Υγείας, Τ.Κ. 115 27- Αθήνα

21. ΕΟΔΥ

Υπόψη Προέδρου
Αγράφων 3-5, Τ.Κ. 15123 - Μαρούσι

22. Πα.Δ.Α.-Σχολή Δημόσιας Υγείας

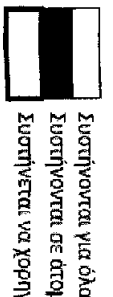
Λεωφόρος Αλεξάνδρας 196, Τ. Κ. 11521- Αθήνα

23. Η.ΔΙ.Κ.Α

Λυκούργου 10, Τ.Κ. 105 51-Αθήνα

Πίνακας 1. Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παίδων και Εφήβων, 2024

Εμβόλιο ▼	Ηλικία ▶	Έξω-μήνας	1 μήνας	2 μήνας	3 μήνας	4 μήνας	5 μήνας	6 μήνας	12 μήνας	14 μήνας	15 μήνας	18 μήνας	19-23 μήνας	2-3 ετών	4-6 ετών	7-8 ετών	9-10 ετών	11-12 ετών	13-14 ετών	15-18 ετών
Θυμωτρίνης (BCG) ¹		BCG																		
Ηπατίτιδας Β (HepB) ²		HepB	HepB	HepB	HepB	HepB	HepB	HepB, 3 ή 4ε δόσεις συνολικά	HepB, 3 ή 4ε δόσεις συνολικά											
Διφθερίτιδας, Τετανου, Κοκκύτη ακυτταρικοί/2ετ DTaP, 3/2ετ Tdap) ³		DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP					
Πολιομυελίτιδας αδρανοποιημένο (IPV) ⁴		IPV	IPV	IPV	IPV	IPV	IPV	IPV	IPV	IPV	IPV	IPV	IPV	IPV	IPV					
Αιμόφιλου ινφλουέντζας τύπου b (Hib) ⁵		Hib	Hib	Hib	Hib	Hib	Hib	Hib	Hib	Hib	Hib	Hib	Hib	Hib	Hib					
Πνευμονόκοκκου συζευγμένο (PCV) ⁶		PCV	PCV	PCV	PCV	PCV	PCV	PCV	PCV	PCV	PCV	PCV	PCV	PCV	PCV					
Πνευμονόκοκκου πολυσακχαριδικού (PPSV23) ⁷																				
Μηνιγγιτιδόκοκκου ορομιάδας C ακετυλιμένο (MCC) ⁸									MCC 1 δόση				MCC 1 δόση							
Μηνιγγιτιδόκοκκου ορομιάδων A,C,W135,Υ συζευγμένο (MCV4) ⁸																				
Μηνιγγιτιδόκοκκου ορομιάδ. Β τριεπενικό/MenB-4C(Hibb-fHbb) ⁸										MenB-4C										
Ρότα λοί (RV1 ή RV5) ¹⁰																				
Ιλαούς, Παρωτιτίδας, Ερυθράς (MMR) ¹¹										MMR 1 ^η δόση			MMR 1 ^η δόση							
Ανεμευλογιάς (VAR) ¹²										VAR 1 ^η δόση			VAR 2 ^η δόση							
Ηπατίτιδας Α (HepA) ¹³														HepA 2 δόσεις						
Λοί ανθρώπινων θηλακιάτων (HPV) ¹⁴																				
Γρίπης (Infl) ¹⁵										Infl (ετησίως)										
Κορωνοϊού (COVID-19) ¹⁶																				

Συστήνονται για όλα τα άτομα με την ανάλογη ηλικία που δεν έχουν ένδειξη ανοσίας. Συστήνονται σε άτομα που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου (βλέπε Ομάδες αυξημένου κινδύνου). Συστήνεται να χορηγούνται σε νεογέννητα υψηλού κινδύνου αμέσως μετά τη γέννηση (βλέπε Ερεθνήσεις).

Δεν συστήνονται. Συστήνονται σε άτομα που καθυστερήσαν να εμβολιαστούν.

Πίνακας 2. Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών παιδιών και εφήβων, ανά νόσο ή άλλη ένδειξη, 2024

Φυματίωσης (BCG)	Ανοσοκαταστολή	Λοιμωχή HIV		Ασθένεια μόνιμη έλλειψη τελικών κλάσματος ουμπρήριμμετος	Χρόνες καρδιοπάθειες, ηνευμονοπάθειες	Νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου σε αιμοδιύλιση	Χρόνες παθήσεις του ήπατος	Σταγδαίδη διαβήτης
		CD4<200	CD2≥200					
Ηπατίτιδας Β (HepB)								
Διφθερίτιδας, Τετάνου, ακυρωτικό Κокκίτη (DTaP <7 ετών, Tdap ≥7 ετών)								
Πολιομειλίτιδας αδρανοποιημένο (IPV)								
Αιμόφιλου ινφλουέντζας τύπου b (Hib)								
Πνευμονιόκοκκου συζευγμένο (PCV)								
Πνευμονιόκοκκου πολυσακχαριδικό (PPSV23)								
Μηνιγγιτιδόκοκκου ορομιάδας C συζευγμένο (MCC)								
Μηνιγγιτιδόκοκκου ορομιάδων A,C, W135 Y συζευγμένο (MCV4)								
Μηνιγγιτιδόκοκκου ορομιάδας B παρατετατικό (MenB-4C ή MenB-fHbp)								
Ρότα ιού (RV1 ή RV5)								
Διαρρέας, Παρωτιτίδας, Ερυθράς (MMR)								
Αιμειωλογίας (VAR)								
Ηπατίτιδας Α (HepA)								
Ιού ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV)								
Γρίπης (Infl)								
Κορωνοϊού (COVID-19)								

Συζητούνται για όλα τα παιδιά και εφήβους που πληρούν το ηλικιακό κριτήριο ή δεν έχουν αποδεικτικό προηγούμενου πλήρους εμβολιασμού ή νόσους. Συστήνονται για όλα τα παιδιά και εφήβους που πληρούν το ηλικιακό κριτήριο και μπορεί να απαιτούνται πρόσθετες δόσεις με βάση την υποκειμενική νόσο (βλ.επί επισημώσεις ΑΥΓΕΝΔΕΙΚΝΩΝΤΑΙ ΔΕΝ ΣΥΣΤΗΝΟΝΤΑΙ.

<p>1. Εμβόλιο φυματίωσης (BCG)</p> <p>— Η πρόληψη της φυματίωσης συστήνεται να γίνεται με εμβόλια με BCG στη γέννηση σε νεογνά αυξημένου κινδύνου (βλ. ομαδες αυξημένου κινδύνου—φυματική μόλυνση/φυματίωση).</p> <p>— Ο εμβολιασμός συστήνεται, επίσης, σε βρέφη και παιδιά μέχρι και την ηλικία των 5 ετών που ανήκουν στις ομαδες αυξημένου κινδύνου και δεν έχουν εμβολιαστεί με BCG.</p> <p>— Το BCG χορηγείται ενδοεπιφανειακά στην έξω επιφάνεια του αριστερού βραχίονα, στο ύψος της καρδιάς του δεξιού χεριού. Χρησιμοποιείται λεπτή βελόνα (26G-28G) που εισάγεται σχεδόν παράλληλα προς την επιφάνεια του δέρματος με το στάμνο προς τα πάνω. Η δόσολογία του εμβολίου είναι 0,05 ml για τα νεογέννητα και τα βρέφη έως 12 μηνών, ενώ για τα παιδιά πάνω από την ηλικία αυτή (και τους εφήβους) είναι 0,1 ml. Με την εντυχή ενδοεπιφανειακή ένεση του εμβολίου δημιουργείται έπαιγμα. Για την αποφυγή επιπλοκών χρησιμοποιείται βελόνα 26G και πρέπει να χορηγηθεί άλλο εμβόλιο στο ίδιο άκρο για τουλάχιστον 3 μήνες.</p> <p>Δοκιμασία Mantoux</p> <p>Προληπτικός έλεγχος με τη δοκιμασία Mantoux συνιστάται σε βρέφη και παιδιά που ανήκουν στις παρακάτω ομαδες αυξημένου κινδύνου, καθώς και σε περιπτώσεις πιθανής έκθεσης, κατά την κρίση του ιατρού.</p>	<p>2. Εμβόλιο ηπατίτιδας Β (HepB) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: Γέννηση)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χορήγηση εμβολίου HepB στη γέννηση — Όταν η μητέρα είναι φορέας του ιού της ηπατίτιδας Β (HbsAg +), η 1^η δόση του μονοδύναμου εμβολίου HepB, καθώς και 0,5 ml υπερδόσης γ-σφαιρίνης ένεσης του ιού της ηπατίτιδας Β (HBIG), πρέπει να χορηγηθούν ταυτόχρονα και σε διαφορετικά σημεία εντός 12 ωρών από τη γέννηση. — Σε περίπτωση που δεν είναι γνωστή η κατάσταση φορέας της μητέρας, η 1^η δόση του εμβολίου HepB πρέπει να χορηγείται εντός 12 ωρών από τη γέννηση. Στη συνέχεια να γίνεται άμεσα έλεγχος για επιφανεϊακό αντιγόνο (HbsAg) στη μητέρα και, αν είναι θετική, να χορηγείται και HBIG στο νεογνό, όχι αργότερα από την ηλικία της 1ης δόσης εμβολιασμού. • Δόσεις εμβολίου HepB μετά την 1^η δόση στη γέννηση — Η 2^η δόση του εμβολίου στα παιδιά μητέρων φορέων που εμβολιάζονται στη γέννηση, πρέπει να χορηγείται σε ηλικία 1–2 μηνών και η 3^η δόση όχι πριν την ηλικία των 24 εβδομάδων (6 μηνών). — Χορήγηση 4^{ης} δόσης συνιστάται σε πρόωπα, στα οποία η πρώτη δόση χορηγήθηκε ενώ το βρέφος τους ήταν <2000g. — Όλα τα παιδιά μητέρων φορέων πρέπει να ελεγχονται μετά την συμπλήρωση και των 3 δόσεων HepB εμβολίου, στην ηλικία 9–12 μηνών, για HbsAg και anti-HBs. Επανάληψη με 1 δόση εμβολίου HepB και έλεγχο για anti-HBs ένα μήνα αργότερα, συστήνεται στα παιδιά θετικών μητέρων που εμβολιάστηκαν στη γέννηση και δεν ανέπτυξαν αντισώματα (anti-HBs >10 mIU/ml). • Χορήγηση εμβολίου HepB μετά τη γέννηση — Τα παιδιά που δεν εμβολιάζονται στη γέννηση πρέπει να λαμβάνουν 3 δόσεις εμβολίου HepB ως εξής: <ul style="list-style-type: none"> • Σχίσμα 0, 1, και 6 μηνών, αρχίζοντας από την ηλικία των 2 μηνών. • Μεσοδιάστημα μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} δόσης: τουλάχιστον 4 εβδομάδες. • Μεσοδιάστημα μεταξύ 1^{ης} και 3^{ης} δόσης: τουλάχιστον 4 μήνες. • Η τελευταία δόση δεν πρέπει να χορηγείται πριν την ηλικία των 24 εβδομάδων (6 μηνών). • Ο εμβολιασμός μπορεί να γίνει και με τη χρήση εξαδυναμωτων εμβολίων, σύμφωνα με τα δόσολογικά σχήματα που αναφέρονται στα φύλλα οδηγιών των αντίστοιχων εμβολίων.
<p>3. Εμβόλιο διφθερίδας, τετάνου, κοκκύτη για παιδιά, εφήβους και ενήλικες</p> <p>• Εμβόλιο διφθερίδας, τετάνου, ακυτταρικό κοκκύτη (DTaP) για παιδιά < 7 ετών (Μικρότερη</p>	<p>Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών</p> <p>7</p>

<p>ηλικία χορήγησης: 6 εβδομάδες)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η 4^η δόση μπορεί να γίνει από τον 15ο μήνα ζωής εφόσον έχουν συμπληρωθεί 6 μήνες μετά την 3^η δόση. • Η 5^η δόση γίνεται σε ηλικία 4-6 ετών. <p>— Το DTap διατίθεται στην Ελλάδα σε συνδυασμό με άλλα εμβόλια ως 4-δύναμο DTap-IPV, ως 5-δύναμο DTap-IPV-Hib και ως 6-δύναμο DTap-IPV-Hib-HeB.</p> <p>— Τα πολυδύναμα εμβόλια προτιμώνται έναντι των ομόδυνων.</p> <p>• Εμβόλια τετάνου, διφθερίδας, ακυτταρικό κοκκύτη (Tdap) για άτομα ≥ 7 ετών</p> <p>— Το Tdap περιέχει μικρότερη ποσότητα τοξοειδούς διφθερίδας, τετάνου και αντιγόνων κοκκύτη σε σύγκριση με το DTap.</p> <p>— Στην ηλικία 11-12 ετών συνιστάται μια επαναληπτική δόση με τη μορφή Tdap ή Tdap-IPV.</p> <p>— Το Tdap ή Tdap-IPV μπορεί να χορηγηθεί οποτεδήποτε, ανεξάρτητα από το ημερομηνία από την τελευταία δόση εμβόλιου που περιέχει τετανικό και διφθερικό αντιγόνο.</p> <p>Η ανθράκη αντιμετωπίζεται ως προφύλαξη σε άτομα με ελάχιστες (<3 δόσεις εμβόλιου που περιέχει τοξοειδές του τετάνου) ή άγνωστο ιστορικό εμβολιασμού (MONO στις περιπτώσεις πρόσφατου πυρετού (με χώνια, κόπρανα ή στέα), συμπεριλαμβανομένων και των θάστικων ή διατηρημένων τραυμάτων, των εγκαυμάτων ή του κρυοπαγήματος, καθώς και εκείνων από δηλητήρα ζώων ή βλήματος. Η χορήγηση της TIG γίνεται πάντα και κατά προτίμηση ταυτόχρονα, με μια αναμνηστική δόση ανάλογα με την ηλικία DTap ή Tdap ή επί ελλείψεως, με Tdap-IPV και επαναπροσδιορισμό του χρονοδιαγράμματος εμβολιασμού. Η μη ταυτόχρονη χορήγηση της ανοσοσφαιρίνης και του εμβόλιου δεν επηρεάζει την ανοσοαπόκριση (βλ. Πίνακας 4, Ενδειξίες εμβολιασμού για τον τετάνο παιδιών και εφήβων με τραυμα).</p>	<p>4. Εμβόλιο παθολογικής, αδρανιστικής, αδρανιστικής (IPV) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: 6 εβδομάδες)</p> <p>— Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα είναι απαραίτητες 4 δόσεις IPV.</p> <p>— Εάν η 4^η δόση χορηγηθεί πριν την ηλικία των 4 ετών, πρέπει να χορηγηθεί μια επιπλέον δόση στην ηλικία 4-6 ετών.</p>	<p>5. Εμβόλιο αιμόφιλου ινφλουένζας τύπου b, συζευγμένο (Hib) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: 6 εβδομάδες)</p> <p>— Το εμβόλιο Hib συνιστάται σε όλα τα υγιή παιδιά 2-59 μηνών σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα.</p> <p>— Ζητήμα εμβολιασμού με Hib ανάλογα με την ηλικία έναρξης του εμβολιασμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά 2-6 μηνών: 3 αρχικές δόσεις με ημερομηνία 2 μηνών και 1 αναμνηστική δόση 12-15 μηνών. • Παιδιά 7-11 μηνών: 2 δόσεις με ημερομηνία ενός μηνός και 1 αναμνηστική δόση 12-23 μηνών. • Παιδιά που πρωτοεμβολιάζονται σε ηλικία 12-23 μηνών: 2 δόσεις Hib με ημερομηνία 2 μηνών. • Παιδιά που πρωτοεμβολιάζονται σε ηλικία 24 μηνών και άνω: 1 δόση. 	<p>6. Εμβόλια πνευμονοκόκκου, συζευγμένο (PCV) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: 6 εβδομάδες)</p> <p>Κυκλοφορούν δύο εμβόλια, το 13-δύναμο (PCV13) και το 15-δύναμο (PCV15). Στο PCV15 περιλαμβάνονται 2 επιπλέον ορότυποι (22F, 33F).</p> <p>— Το PCV, είτε PCV13 ή PCV15, συνιστάται για όλα τα υγιή παιδιά 2-59 μηνών σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα.</p> <p>— Ζητήμα εμβολιασμού με PCV, είτε PCV13 ή PCV15, ανάλογα με την ηλικία έναρξης του εμβολιασμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά 2-4 μηνών: 2 αρχικές δόσεις PCV με ημερομηνία 2 μηνών και 1 αναμνηστική δόση στους 12 μήνες. • Παιδιά 5-11 μηνών: 2 δόσεις με ημερομηνία 1 μηνός και 1 αναμνηστική δόση στους 12 μήνες.
---	--	--	---

9. Εμβόλιο ηπεντιδόκοκου οροπόδας B, πρωτεϊνικό (MenB-4C ή MenB-fHbp) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: MenB-4C: 6 εβδομάδες, MenB-fHbp: 10 ετη)

— Το εμβόλιο MenB-4C χορηγείται σε υγιή βρέφη σε δύο δόσεις στις ηλικίες 2 και 4 μηνών και για αναμνηστική δόση στην ηλικία 12-15 μηνών. Σε κάθε περίπτωση, λόγω της επιδημιολογίας της νόσου, εισηγείται ότι η πρώτη δόση σε υγιή βρέφη πρέπει να γίνεται αμέσως μετά τη

8. Εμβόλιο ηπεντιδόκοκου, συζευγμένο μονόβλαστο οροπόδας C (MCC) και τετραβλαστο οροπόδας A,C,W135,Y (MCV4) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: MCC: 6 εβδομάδες, MCV4-TT: 6 εβδομάδες, MCV4-CRM: 2 ετη)

— Το MCC γίνεται σε 1 δόση στους 12 μήνες.
 — Το MCV4 συνιστάται στην ηλικία των 11-12 ετών (με αναλήψωση έως και τα 18 ετη).
 — Το MCV4 συνιστάται, επίσης, ανεξάρτητα αν έχει προηγηθεί εμβολιασμός με MCC.
 — Το MCV4 συνιστάται, επίσης, σε βρέφη και παιδιά (2 μηνών έως 18 ετών) με ανατομική ή λειτουργική ασπληνία (όπως ομόζυγη θαλασσαιμία, όρεπανοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναμία) και με εμβόλια (συγγενή ή χρόνια) έλθειση τέλειων κάσματος του συστήματος, όπως κληρονομική έλθειση C3, C5-9, προπερίλη, παράγοντα D ή H, καθώς και όλα βρισκονται σε θραύση με μονοκλωνικό αντίσωμα ecullizumab ή ravulizumab.
 • Σε βρέφη (>2 μηνών), παιδιά και εφήβους που ανήκουν σε άλλες ομάδες αυξημένου κινδύνου (βλ. ομάδες αυξημένου κινδύνου—πηνυτιδόκοκοκική νόσος).
 — Ζητήμα εμβολιασμού με MCV4 των βρεφών και παιδιών σε υψηλό κίνδυνο ανάλογα με την ηλικία ένεσης του εμβολιασμού:
 • Βρέφη που αρχίζουν τον εμβολιασμό σε ηλικία 2 έως 6 μηνών: 3 δόσεις στις ηλικίες 2, 4 και 12 μηνών (εμβόλιο MCV4-TT).
 • Βρέφη που αρχίζουν εμβολιασμό μεταξύ 7 και 24 μηνών: 2 δόσεις, η 2^η δόση να χορηγείται μετά τον 1^ο χρόνο ζωής και τουλάχιστον 12 εβδομάδες από την 1^η (εμβόλιο MCV4-TT).
 • Παιδιά που αρχίζουν εμβολιασμό μετά την ηλικία των 2 ετών: 2 δόσεις με προσοδιστημα 8 εβδομάδων (εμβόλιο MCV4-CRM είτε MCV4-TT).
 • Εάν έχει προηγηθεί το MCC, η 1^η δόση του MCV4 πρέπει να γίνεται με ελάχιστο προσοδιστημα ενός μηνός.

• Στα παιδιά που παραμένει η κατάσταση αυξημένου κινδύνου, συνιστάται αναμνηστική δόση MCV4 3-5 ετη μετά την ολοκλήρωση του προηγούμενου εμβολιασμού τους.
 • MCV4-TT: μικρότερη ηλικία χορήγησης: 6 εβδομάδες (Nimenrix) ή 12 μήνες (MenQuadfi) ανάλογα με τις ενδείξεις του φύλου του σκευασματος.
 • MCV4-CRM: μικρότερη ηλικία χορήγησης: 2 ετη.

7. Εμβόλιο πνευμονόκοκου, πολυσακχαριδικό (PPSV23) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: 2 ετη)

— Το 23-δύναμο πολυσακχαριδικό εμβόλιο (PPSV) συνιστάται να γίνεται εντάρων του συζευγμένου PCV τουλάχιστον 2 μήνες μετά την τελευταία δόση του PCV, σε άτομα >2 ετών με αυξημένο κίνδυνο νόσησης από πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις (βλ. ομάδες αυξημένου κινδύνου—οβάρες πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις).
 — Μία αναμνηστική δόση PPSV23 συνιστάται να γίνεται 5 χρόνια μετά την 1^η δόση.

— Τα παιδιά >2 ετών και άνω με αυξημένο κίνδυνο νόσησης από πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις συνιστάται να εμβολιάζονται και με το 23-δύναμο πολυσακχαριδικό εμβόλιο (PPSV) εντάρων του συζευγμένου PCV (βλ. ομάδες αυξημένου κινδύνου—οβάρες πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις).
 • Εμβολιασμός προώπων (<37 εβδομάδες κύησης): σχήμα 3+1.
 • Παιδιά που πρωτοεμβολιάζονται σε ηλικία 24 μηνών και άνω: μία δόση PCV.
 • Εμβολιασμός 2 μηνών.
 • Παιδιά που πρωτοεμβολιάζονται σε ηλικία 12-23 μηνών: 2 δόσεις PCV με 12 μήνες (με ελάχιστο προσοδιστημα 8 εβδομάδων από την τελευταία δόση).
 • Παιδιά που πρωτοεμβολιάζονται σε ηλικία 12-23 μηνών: 2 δόσεις PCV με προσοδιστημα 2 μηνών.

συμπλήρωση του δεύτερου μὴνα της ζήτησης και το αργότερο ἕως την ημερίδα των 6 μηνών, η δεύτερη δόση ἕως την ημερίδα των 12 μηνών και η αναμνηστική δόση ἕως την ημερίδα των 18 μηνών.
— Το εμβόλιο MenB συνιστάται από την ημερίδα των 2 μηνών ἕως 18 ετών στις παρακάτω ομάδες αυξημένου κινδύνου:

- Ζε βρέφη και παιδιά με ανατομική ή λειτουργική ασπληνία (ὅπως ομόζυγη θάλασσαιμία, ὁρροσπασμοειδής και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία) και με εμπόδια (συγγενή ή χρονια) ἔλαψη τετακτων του συμπληρωματος, ὅπως κληρονομική ἔλαψη C3, C5-9, πορτερίνης, παρὰγοντα D ή H, καθώς και ὅσα βρίσκονται σε βραχεία με ανοσολογικό αντίσωμα *ecullizumab* (Soliris) ή *ravlizumab* (Ultomiris).
- Ζε βρέφη (≥ 2 μηνών), παιδιά, εφήβους και ενήλικες που ανήκουν σε ἄλλες ομάδες αυξημένου κινδύνου (βλ. ομάδες αυξημένου κινδύνου—*highly vulnerable*—στο εμβόλιο MenB-FHbp).

— Ο εμβολιασμός MenB μπορεί να γίνει είτε με εμβόλιο MenB-4C είτε με εμβόλιο MenB-FHbp ανάλογα με την ημερίδα.
— Ζήτημα εμβολιασμού με MenB-4C των βρεφών, παιδιών και εφήβων σε υψηλό κίνδυνο ανάλογα με την ημερίδα του εμβολιασμού:
• Μικρότερη ημερίδα χορήγησης: 8 εβδομάδες
• Βρέφη που αρχίζουν τον εμβολιασμό σε ημερίδα 2 ἕως 5 μηνών: 3 δόσεις στις ημερίδες 2, 4, 6 (ἔλαψιμο μεσοδίαση 4 εβδομάδες) και χορήγηση μιας αναμνηστικής δόσης σε ημερίδα 12-15 μηνών (τουλάχιστον 6 μήνες μετά τον βασικό εμβολιασμό).
• Βρέφη που αρχίζουν τον εμβολιασμό σε ημερίδα 6 ἕως 11 μηνών: 2 δόσεις με ἔλαψιμο μεσοδίαση 8 εβδομάδων και χορήγηση μιας αναμνηστικής δόσης στο 2^ο χρόνο ζήτησης, τουλάχιστον 2 μήνες μετά τον βασικό εμβολιασμό.
• Νηπια που αρχίζουν τον εμβολιασμό μεταξύ 12 και 23 μηνών: 2 δόσεις με ἔλαψιμο μεσοδίαση 8 εβδομάδων και μια αναμνηστική δόση 12-23 μήνες μετά τη 2^η.
• Παιδιά που αρχίζουν τον εμβολιασμό από την ημερίδα των 11 ετών και μετά: 2 δόσεις με ἔλαψιμο μεσοδίαση 8 εβδομάδων.
• Παιδιά που αρχίζουν τον εμβολιασμό σε ημερίδα 2 ἕως 10 ετών: 2 δόσεις με ἔλαψιμο μεσοδίαση 8 εβδομάδων.
• Η χορήγηση μετέπειτα αναμνηστικών δόσεων γίνεται ανάλογα με τις ενδείξεις συστάσεων που αφορούν τις ομάδες αυξημένου κινδύνου.

— Ζήτημα εμβολιασμού με MenB-FHbp των παιδιών και εφήβων σε υψηλό κίνδυνο:
• Μικρότερη ημερίδα χορήγησης: 10 ἔτη.
• Ζήτημα 3 δόσεων: 0, 1-2, 6 μήνες.
— Τα εμβόλια MenB-4C και MenB-FHbp δεν είναι αναλλοίωτα μεταξύ τους.

10. Εμβόλιο πότα ιού (RV)

— Διατίθενται δύο εμβόλια που χορηγούνται από το στόμα:
• Το μονοδύναμο (RV1) χορηγείται σε 2 δόσεις (2^ο και 4^ο μήνας).
• Το πενταδύναμο (RV5) σε 3 δόσεις (2^ο, 4^ο, 6^ο μήνας).
• Μικρότερη ημερίδα χορήγησης: 6 εβδομάδες και για τα δύο εμβόλια.
• Ολοκλήρωση ὄλων των δόσεων: ἕως ημερίδα 6 μηνών.
— Εάν καθυστερήσει η έναρξη του εμβολιασμού, η μέγιστη ημερίδα για την 1^η δόση σε εμβολιασμό είναι η 15^η εβδομάδα της ζήτησης και για την τελευταία δόση ο 8^{ος} μήνας.
— Εάν δεν είναι γνωστό το ιδιοσκεύασμα που ἔχει χορηγηθεί στην 1^η δόση, πρέπει να ολοκληρωθεί το σχήμα με ἄλλες δύο δόσεις RV1 ή RV5.

11. Εμβόλιο ιλαράς, παρωτίτιδας, ερυθράς (MMR) (Μικρότερη ημερίδα χορήγησης: 12 μήνες)

— Συνιστώνται 2 δόσεις του εμβολίου σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Η 2^η δόση συστήνεται σε ημερίδα 24-47 μηνών, μπορεί όμως να χορηγηθεί και ωρύτερα, αρκεί να ἔχουν περάσει 4 εβδομάδες μετά την πρώτη. Και οι δύο δόσεις πρέπει να χορηγούνται μετά το 12^ο μήνα ζήτησης. Παιδιά και ἔφηβοι που δεν ἔχουν εμβολιασθεί με 2^η δόση πρέπει να αναληφθούν το ταχύτερο δυνατόν.
— Συνιστάται 1 δόση του εμβολίου MMR σε βρέφη ημερίδα 6 ἕως 11 μηνών πριν την αναχώρηση

<p>16. Εμβόλιο έναντι του κορωνοϊού (COVID-19)</p> <p>Χορηγείται σε άτομα ηλικίας 6 μηνών και άνω που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου (βλ. ομάδες αυξημένου κινδύνου για κορωνοϊό)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε ανεμβολίαστα άτομα, ηλικίας 5 ετών και άνω χορηγείται μόνο μια δόση του εμβολίου, ως βασικός εμβολιασμός.
<p>15. Εμβόλιο γρίπης (infl)</p> <p>Χορηγείται σε υγιή βρέφη και παιδιά ηλικίας 6 μηνών ως 5 ετών (βλ. ομάδες αυξημένου κινδύνου—γρίπη).</p> <p>Βρέφη και παιδιά ηλικίας <9 ετών τα οποία εμβολιάζονται για πρώτη φορά ή εκείνα <9 ετών που στο παρελθόν είχαν λάβει μόνο 1 δόση εμβολίου γρίπης χρειάζονται 2 δόσεις ανεπτυκτικού εμβολίου με προσοδιστηρία τουλάχιστον 28 ημερών.</p> <p>Σε βρέφη ηλικίας 6 μηνών, χορηγούνται 0,5 ml (οσάκληρη ή δόση) ετρασδύναμου ανεπτυκτικού εμβολίου σύμφωνα με το φύλο και με το φύλο οδύνη.</p>
<p>14. Εμβόλιο του ανθρώπινου θηλώματος (HPV) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: 9 έτη)</p> <p>Ο εμβολιασμός είναι τουλάχιστον 9-11 ετών. Σε περίπτωση που ο εμβολιασμός HPV συστήνεται για γυναίκες και κορίτσια στην ηλικία 9-11 ετών. Σε περίπτωση που ο εμβολιασμός δεν γίνει στη συνιστώμενη ηλικία, μπορεί να γίνει αναπόσπαστα ως 18 ετών. Εισαγόμενα είναι τα εμβόλια HPV ανεπτυκτικού κινδύνου και κορίτσια ηλικίας 15-18 ετών μεχρι 31.12.2025. Ο περιορισμός στην αποζημίωση δεν αφορά τις ομάδες αυξημένου κινδύνου που περιγράφονται στη συνέχεια.</p> <p>Σχίσμα εμβολιασμού με HPV (HPV9): 2 δόσεις (σχίσμα 0, 6-12 μήνες).</p> <p>Σε ειδικές περιπτώσεις αυξημένου κινδύνου συστήνεται εμβολιασμός έναντι του HPV σε άτομα ηλικίας 9-18 ετών σε σχίσμα 3 δόσεων (0, 1-2, 6 μήνες) (βλ. ομάδες αυξημένου κινδύνου—νοσηρώση HPV).</p> <p>Τα εμβόλια έναντι του HPV δεν συστήνονται κατά την κύηση, ωστόσο δεν είναι απαραίτητα να προηγηθεί test εγκυμοσύνης πριν την έναρξη του εμβολιασμού. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί εγκυμοσύνη μετά τη χορήγηση του εμβολίου, δεν συστήνεται διακοπή της, αλλά ο εμβολιασμός συνεχίζεται μετά την ολοκλήρωσή της.</p>
<p>13. Εμβόλιο ηπατίτιδας Α (HepA) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: 12 μήνες)</p> <p>Συνιστώνται δύο δόσεις με προσοδιστηρία 6 μηνών σε ηλικία 2-6 ετών.</p>
<p>12. Εμβόλιο ανεμευλογιάς (VAR) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: 12 μήνες)</p> <p>Το εμβόλιο της ανεμευλογιάς συνιστάται μετά την ηλικία των 12 μηνών για παιδιά που δεν έχουν νοσήσει. Η 2^η δόση συστήνεται σε ηλικία 24-47 μηνών, μπορεί όμως να χορηγηθεί και νωρίτερα αρκεί να έχουν περάσει 3 μήνες μετά την πρώτη. Στην περίπτωση που η 2^η δόση έχει χορηγηθεί με προσοδιστηρία ενός μηνός από την 1^η δόση σε παιδιά 12 μηνών έως 12 ετών ο εμβολιασμός θεωρείται επαρκής και δεν επαναλαμβάνεται.</p> <p>Εμβόλιο Ιακράς-Παρωτίτιδας-Ερυθράς-Ανεμευλογιάς (MMRV) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: 12 μήνες):</p> <p>Το MMRV μπορεί να χορηγείται εναλλακτικά αντί των μεμονωμένων εμβολίων MMR και ανεμευλογιάς, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα (1^η δόση 12-15 μηνών και 2^η δόση 24-47 μηνών). Εναλλακτικά, σύμφωνα και με τα παραπάνω, οι δύο δόσεις μπορούν να χορηγηθούν με ελάχιστο προσοδιστηρία 3 μηνών.</p>
<p>Τους για χώρες που ενδημούν η Ιακρά, παρωτίτιδα και ερυθρά. Η ίδια ηλικιακή ένδειξη εμβολιασμού ισχύει και σε περιόδους επιδημίας. Στις παραπάνω περιπτώσεις, τα βρέφη θα πρέπει να επανεμβολιάζονται με 2 δόσεις MMR μετά την ηλικία των 12 μηνών, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα.</p>

<p>2. Αοιτωξη απο αιτιολογηλου ενταξ τυπου b</p>	<p>— Χημειοθεραπεια η θεραπεια με ακτινοβολια</p> <p>• Επιβολασμος παιδιων 12-59 μηνων: βλ. σχημα παρακατω.*</p> <p>• Οι δοσεις επιβολιου Hib που εχουν χορηγηθει εντος 14 ημερων απο την εναρξη της θεραπειας η κατα τη διδρακεια της, ηρπεται να επαναλαμβανονται τουλαχιστον 3 μηνες μετα την ολοκληρωση της.</p> <p>— Μεταδοχηυση αιμοπονητικων κυτταρων</p> <p>• Επιβολασμος ανεξαρτητως ηλικιας και ανεξαρτητως ιστορικού προηγθεντος επιβολιασμου με Hib: 3 δοσεις επιβολιου Hib με προσδιοστημενα 4 εβδομαδων και εναρξη 6 εως 12 μηνες μετα εγγραφης η χειρουργικη ασηληνια (οπως ομοζυγη θαλασσαιμια, δρεπα-νοκυτταρική και μικροδοδρεπανοκυτταρική αναμια)</p> <p>• Επιβολασμος παιδιων 12-59 μηνων: βλ. σχημα παρακατω.*</p> <p>• Επιβολασμος ανεπιβολιαστων** ατόμων ≥ 25 ετών: 1 δόση.</p> <p>— Προγραμματα ενηληνη σπληνεκτομη</p> <p>• Επιβολασμος ανεπιβολιαστων** ατόμων ≥ 15 μηνων: 1 δόση (κατα προτιμηση 14 ημερες πριν την επεμβαση)</p> <p>— HIV λοιμωξη</p> <p>• Επιβολασμος παιδιων 12-59 μηνων: βλ. σχημα παρακατω.*</p> <p>• Επιβολασμος ανεπιβολιαστων** ατόμων 5 εως 18 ετών: 1 δόση.</p> <p>— Ανεπαρκεια ανοσοσφαιρων, ελαψιη η ελαψιη η ποδορριων κλασματος συμψηη-ρωματος</p> <p>• Επιβολασμος παιδιων 12-59 μηνων: βλ. σχημα παρακατω.*</p> <p>* <i>Σχημα επιβολιασμου παιδιων 12-59 μηνων στις περιπτώσεις που αναφέρονται παραπάνω:</i></p>
<p>1. Ηπατιδα B</p>	<p>— Ατομα με περισοτερους απο εναν ερωτικους συντρόφους στη διδρακεια των τελευταιων εξι μηνων.</p> <p>— Αρρενες που εχουν σεξουαλικες επαφες με αρρενες.</p> <p>— Χρηστες ναρκωτικων ουσιων.</p> <p>— Ατομα που πασχουν απο σεξουαλικα μεταδιδόμενα νοσηματα.</p> <p>— Ταξιδιωτες που ηροκειται να επισκεφθουν χωρες με μεση και υψηλη ενδημικότητα ηπατιτιδας B.</p> <p>— Ατομα που παρακοθουθονται σε Μονδες ειδικων λοιμωξεων, κεντρα για νοσηματα που μεταδιδονται σεξουαλικα, για HIV, για χησηη ναρκωτικων.</p> <p>— Ατομα με τελικου σταδιου νεφρικη ανεπαρκεια (εαν ειναι δυνατον πριν την εναρξη της αιμοκαθαρσης).</p> <p>— Ατομα με χρονιες παθεισεις του ηπατος</p> <p>— Πολυμεταγγιζόμενα άτομα</p> <p>— Ατομα του στενου περιβαλλοντος πασχοντων απο χρονια λοιμωξη με τον ιο της ηπατιδας B.</p> <p>— Ατομα με σακχαρωδη διαβητη.</p> <p>— Αοθεις ηλικιας < 16 ετων με χρονια νεφρικη ανεπαρκεια, που βρισκονται σε αιμοδύλιση η ασθεις με ανοσοκαταστολη, ηρπει να επιβολιζονται με αυξημενη δση αντιδουου ανα δση και με 3 δοσεις (0, 1 και 6 μηνες) η 4 δοσεις (0, 1, 2 και 6 μηνες), αναλογα με τις οδηγιες της παρασκευαστριας εταιρειας.</p>

• Σε ανεπιβολιαστα άτομα, ηλικιας 6 μηνων ως 4 ετων χορηγούνται 3 δοσεις του επικαθοπονητου επιβολιου ως βασικος επιβολιασμος (συμψωμα με τις ιοχουοσες συστασεις). Η δευτερη δση συνισταται να χορηγηται 3-8 εβδομαδες μετα την ηρωτη, ακοθουθόμενη απο μια εριτη δση τουλαχιστον 8 εβδομαδες μετα τη δευτερη.

<p>Παιδιά 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 22 παιδιά σε αναμονή για μεταμόσχευση συσταγών ή για σπληνεκτομή θα πρέπει να χορηγείται το PPSV23 τουλάχιστον 14 ημέρες πριν τη μεταμόσχευση ή την σπληνεκτομή. • 22 παιδιά που είναι σε αναμονή για μεταμόσχευση συσταγών ή για σπληνεκτομή θα πρέπει να χορηγείται το PPSV23 με 6 ετών. Οι δόσεις του PCV θα πρέπει να παραμείνουν στην χορήγηση του PPSV23, με ένα μεσοδιάστημα ογκληρωμάτων πριν τη χορήγηση του PPSV23, με ένα μεσοδιάστημα τουλάχιστον 8 εβδομάδων ανάμεσα στην τελευταία δόση του PCV και την πρώτη δόση του PPSV23. Εάν ένα παιδί είχε προηγουμένως επιβολιστεί με το PPSV23 θα πρέπει να λάβει επίσης και τις 	
<p>Παιδιά με καταστάσεις ανοσοανεπάρκειας:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. — Νεφρωτικό σύνδρομο ή χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. — Μεταμόσχευση συσταγών οργάνου. — Ανοσοκαταστολή (π.χ. φαρμακευτική θεραπεία ή ακτινοθεραπεία). — Νευχαμία, λέμφωμα, νόσος Hodgkin, λευκαιμία, καρκίνο, ιατρογενή λειπομυομάτωση, λοιμώξεις HIV). — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. 	
<p>Παιδιά με ανατομική ή λειτουργική ασπληνία:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. 	
<p>Παιδιά και έφηβοι ανοσοεπάρκεις, αλλά με έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω επιβουβτικούς παρόλτους:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. — 22 ετών αυξημένου κινδύνου για σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις θα πρέπει να επιβολίζονται επιπλέον του συζητημένου PCV και με το PPSV23 το συντομότερο δυνατόν μετά τη διόγκωση του υποκείμενου επιβουβτικού παρόλτου. 	<p>3. Σοβαρές πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις</p>
<p>** Ανεπιβολιστά άτομα:</p> <p>Άτομα τα οποία (α) δεν έχουν λάβει τον προβλεπόμενο αριθμό δόσεων επιβόλιου Hib μέχρι την ηλικία των 14 μηνών ή (β) δεν έχουν λάβει καμία δόση επιβόλιου Hib μετά την ηλικία των 14 μηνών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παιδιά που είναι ανεπιβολιστά ή έχουν λάβει μόνο 1 δόση Hib πριν την ηλικία των 12 μηνών, με μεσοδιάστημα 8 εβδομάδων. • Παιδιά που έχουν λάβει ≥ 2 δόσεις Hib πριν την ηλικία των 12 μηνών: 1 δόση, με μεσοδιάστημα τουλάχιστον 8 εβδομάδων από την προηγούμενη. 	

<p>6. Νοσήθεια HPV</p>	<p>— Πρωτοπαθής ή δευτεροπαθής ανοσοκαταστολή με επηρεασμένη κυτταρική ή χυμική ανοσία, όπως ανεπάρκειες B και T-κυττάρων.* — Νοσήθεια HIV. — Κακοήθη νεοπλασματά. — Μεταμόσχευση. — Αυτοάνοσα νοσήματα. — Αψήη ανοσοκατασταλατικής αγωγής. — Άνδρες που έχουν σεξουαλικές επαφές με άδρες. * Στις ειδικές ενδείξεις δεν περιλαμβάνονται καταστάσεις όπως ασθения, άσθια, χρόνια κοκκωδισπώδης νόσος, χρόνια πνευμονική, νεφρική ή ηπατική</p>
<p>5. Ηπατίτιδα Α</p>	<p>— Ταξιδιώτες σε χώρες με ενδημίαση και υψηλή ενδημικότητα ηπατίτιδας Α. — Άρρες που έχουν σεξουαλικές επαφές με άρρες. — Χρήστες ναρκωτικών ουσιών. — Άτομα με HIV νοσήθεια. — Άστεγοι. — Κλειστοί πληθυσμοί ειδικών ιδρυμάτων. — Άτομα που η οικογένεια τους πρόκειται να αναλάβει τη φροντίδα υιοθετημένου παιδιού προερχόμενου από χώρα με ήτση ή υψηλή ενδημικότητα, κατά τις πρώτες 60 ημέρες από την άφιξη του στην χώρα υποδοχής. Η πρώτη από τις 2 δόσεις του εμβολίου συστήνεται να ληφεί κατά προτίτηση ≥ 2 εβδομάδες πριν την άφιξη του παιδιού. — Άτομα με χρόνια ηπατική νόσο ή άσθεις που λαμβάνουν φάρμακες πηλής καθώς και άτομα του στενού τους περιβάλλοντος.</p>
<p>4. Μηνιγγίτιδα-κοκκική νόσος</p>	<p>Άτομα με: — Ανοσοκατασταλακή και μικροδομηπανοκυτταρική ανομία. Στις περιπτώσεις προγραμματομένης σπληνεκτομής ο εμβολιασμός με ΜCV4 συστήνεται να έχει ολοκληρωθεί 14 ή περισσότερες ημέρες πριν την επέμβαση. — Ανεπάρκεια κλάσματος του συμπληρώματος. — Νοσήθεια HIV (δεν περιλαμβάνεται προς το παρόν στις ενδείξεις εμβολιασμού με MenB). — Άτομα που λαμβάνουν θεραπεία με μονοκλωνικό αντίωμα ecullizumab ή ravulizumab. — Άτομα που διαμένουν ή θα ταξιδέψουν σε ενδημικές περιοχές (ώνη μηνιγγίτιδας, υποσαχάριας Αφρική) κατά την ήτση περίοδο (Δεκέμβριος-Ιούλιος) ή όπου υπάρχει ενδημία σε εξέλιξη και ιδιαίτερα αν πρόκειται να υπάρξει μακρά επαφή με τους κατοίκους της περιοχής (συνιστάται εμβολιασμός με ΜCV4). — Προσκυνητές ταξιδιώτες στη Μέκκα για το προσκύνημα Hajj ή το προσκύνημα Umrah (συνιστάται εμβολιασμός με ΜCV4). — Άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο να νοσήσουν κατά την διάρκεια επιδημικών εξάρσεων, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ και της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών (εμβολιασμός ανάλογα με την υπεύθυνη ορομιάδα).</p>
	<p>συνιστώμενες δόσεις του PCV. • Μια δεύτερη δόση του PPSV23 συστήνεται πέντε έτη μετά την πρώτη δόση του σε παιδιά με δευτεροπαθική ανομία, λειτουργική ή ανοσοκατασταλακή και μικροδομηπανοκυτταρική ανομία). Στις περιπτώσεις προγραμματομένης σπληνεκτομής ο εμβολιασμός με ΜCV4 συστήνεται να έχει ολοκληρωθεί 14 ή περισσότερες ημέρες πριν την επέμβαση. — Ανεπάρκεια κλάσματος του συμπληρώματος. — Νοσήθεια HIV (δεν περιλαμβάνεται προς το παρόν στις ενδείξεις εμβολιασμού με MenB). — Άτομα που λαμβάνουν θεραπεία με μονοκλωνικό αντίωμα ecullizumab ή ravulizumab. — Άτομα που διαμένουν ή θα ταξιδέψουν σε ενδημικές περιοχές (ώνη μηνιγγίτιδας, υποσαχάριας Αφρική) κατά την ήτση περίοδο (Δεκέμβριος-Ιούλιος) ή όπου υπάρχει ενδημία σε εξέλιξη και ιδιαίτερα αν πρόκειται να υπάρξει μακρά επαφή με τους κατοίκους της περιοχής (συνιστάται εμβολιασμός με ΜCV4). — Προσκυνητές ταξιδιώτες στη Μέκκα για το προσκύνημα Hajj ή το προσκύνημα Umrah (συνιστάται εμβολιασμός με ΜCV4). — Άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο να νοσήσουν κατά την διάρκεια επιδημικών εξάρσεων, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ και της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών (εμβολιασμός ανάλογα με την υπεύθυνη ορομιάδα).</p> <p>• Σε όλα τα παιδιά με δευτεροπαθική ανομία το PPSV23 συστήνεται να χορηγείται στην ηλικία των 2 ετών και να επαναλαμβάνεται στην ηλικία των 5 ετών.</p> <p>• Μια δεύτερη δόση του PPSV23 συστήνεται πέντε έτη μετά την πρώτη δόση του σε παιδιά με δευτεροπαθική ανομία, λειτουργική ή ανοσοκατασταλακή και μικροδομηπανοκυτταρική ανομία). Στις περιπτώσεις προγραμματομένης σπληνεκτομής ο εμβολιασμός με ΜCV4 συστήνεται να έχει ολοκληρωθεί 14 ή περισσότερες ημέρες πριν την επέμβαση. — Ανεπάρκεια κλάσματος του συμπληρώματος. — Νοσήθεια HIV (δεν περιλαμβάνεται προς το παρόν στις ενδείξεις εμβολιασμού με MenB). — Άτομα που λαμβάνουν θεραπεία με μονοκλωνικό αντίωμα ecullizumab ή ravulizumab. — Άτομα που διαμένουν ή θα ταξιδέψουν σε ενδημικές περιοχές (ώνη μηνιγγίτιδας, υποσαχάριας Αφρική) κατά την ήτση περίοδο (Δεκέμβριος-Ιούλιος) ή όπου υπάρχει ενδημία σε εξέλιξη και ιδιαίτερα αν πρόκειται να υπάρξει μακρά επαφή με τους κατοίκους της περιοχής (συνιστάται εμβολιασμός με ΜCV4). — Προσκυνητές ταξιδιώτες στη Μέκκα για το προσκύνημα Hajj ή το προσκύνημα Umrah (συνιστάται εμβολιασμός με ΜCV4). — Άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο να νοσήσουν κατά την διάρκεια επιδημικών εξάρσεων, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ και της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών (εμβολιασμός ανάλογα με την υπεύθυνη ορομιάδα).</p>

<p>νόσος, σακχαρώδη διαβήτης, διαταραχές συμπεριφοράς, καρδιοπνεύμονια, ανατομικά ελαττώματα ΚΝΣ.</p>	<p>7. Φυλακική μόνωση/μόλυνση</p> <p>— Νεογνά και παιδιά μεταναστών που ζουν σε δυσχερείς συνθήκες. — Νεογνά και βρέφη οροθετικών HIV(+), μητέρων (εξαιρουμένων εκείνων που έχουν ήδη συμπτωματολογία βρεφικού AIDS). — Παιδιά στο άμεσο περιβάλλον των οποίων υπάρχει άρτοιο με φυματίωση το οποίο δεν αντιμετωφώνεται στη θερμοκρασία ή παύει από πολλαπλασιαστική νόσο και το παιδί δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί.</p>	<p>8. Γρίπη</p> <p>— Παιδιά και έφηβοι που παρουσιάζουν έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω επιβαρυντικούς παράγοντες ή χρώνια νοσήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Άσθμα ή άλλες χρόνιες πνευμονοπάθειες • Καρδιακή νόσο με σοβαρή αιμοδυναμική διαταραχή • Ανοσοκαταστολή (κληρονομητική ή επίκτητη) • Μεταμόσχευση οργάνων και μεταμόσχευση ή μεταμόσχευση (και άλλες αιμοσφαιρινοπάθειες) • Σακχαρώδη διαβήτη ή άλλο χρόνιο μεταβολικό νόσημα • Χρόνια νεφροπάθεια • Χρόνιες παθήσεις ήπιας • Νευρολογικά ή νευρομυϊκά νοσήματα • Σύνδρομο Down • Έγκυες ανεξαρτήτως ηλικίας κύησης, λεχώιδες, θηλάζουσες <p>• Παιδιά και έφηβοι με Δείκτη Μάζας Σώματος (ΔΜΣ) ≥25^η ΕΘ</p> <p>Παιδιά που παίρνουν ασπιρίνη ή ακετοσαλικίλη (π.χ. νόσος Kawasaki, συνδρομή Reye μετά από γρίπη).</p> <p>Ατομα που βρίσκονται σε στενή επαφή με παιδιά < 6 μηνών ή φροντίζουν άτομα με υποκειμενο νόσημα το οποίο συνιστά αυξημένο κίνδυνο επιπλοκών της γρίπης.</p> <p>Οι κάτοικοι νησιωτικών όσων εσπερικοί σταυδάσες (σχαλείων, ειδικών σχαλείων και τριφύλλοι ιδρυμάτων κ.ά.).</p> <p>Ατομα που έρχονται σε συστημική επαφή με πτηνά ή χοίρους ή εργάζονται σε σφαγεία.</p>	<p>9. Κορωνοϊός (COVID-19)</p> <p>— Παιδιά και έφηβοι που παρουσιάζουν έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω επιβαρυντικούς παράγοντες ή χρώνια νοσήματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Άσθμα ή άλλες χρόνιες πνευμονοπάθειες • Καρδιακή νόσο με σοβαρή αιμοδυναμική διαταραχή • Ανοσοκαταστολή (κληρονομητική ή επίκτητη) • Μεταμόσχευση οργάνων και μεταμόσχευση ή μεταμόσχευση (και άλλες αιμοσφαιρινοπάθειες) • Σακχαρώδη διαβήτη ή άλλο χρόνιο μεταβολικό νόσημα 	<ul style="list-style-type: none"> • Χρόνια νεφροπάθεια • Χρόνιες παθήσεις ήπιας • Νευρολογικά ή νευρομυϊκά νοσήματα • Σύνδρομο Down • Παιδιά και έφηβοι με Δείκτη Μάζας Σώματος (ΔΜΣ) ≥25^η ΕΘ
---	--	--	--	--

Καταστάσεις ανασοκαταστάλης:

Σε άτομα με ανσοαανειπάρκειες ή ανσοκαταστάλη, τα αδρανοποιημένα εμβόλια (τετανο-διφθερίδια, πνευμονόκοκκου, μηνιγγιτιδόκοκκου, αιμόφιλου ινφλουέντζας, ηπατίτιδας Α και Β και αδρανοποιημένο εμβόλιο γρίπης) μπορούν να χορηγηθούν με ασφάλεια, ενώ τα εμβόλια με ζώντες εξασθενημένους οργανισμούς (MMR, απειυλογιάς, έρπητα ζωστήρα) χορηγούνται αντιστοίχα, μόνο επί ειδικών ενδείξεων και καθότι ουσιασώς από ειδικό γιατρό.

Πίνακας 3. Πρόγραμμα εμβολιασμών για παιδιά ηλικίας 4 μηνών έως 6 ετών που δεν εμβολιάστηκαν στη συνιστώμενη ηλικία σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών, 2024*

Εμβόλιο	Μικρότερη ηλικία χορήγησης 1 ^{ης} δόσης	Ελάχιστο μεσοδιάστημα μεταξύ δόσεων			
		1 ^η - 2 ^η δόση	2 ^η - 3 ^η δόση	3 ^η - 4 ^η δόση	4 ^η - 5 ^η δόση
Ηπατίτιδας Β (HepB) ¹	Γέννηση	4 εβδομάδες	2 μήνες - και τουλάχιστον 4 μήνες μετά την 1 ^η δόση		
Διφθερίτιδας, Τετάνου, Κοκκύτη (DTaP) ²		4 εβδομάδες	4 εβδομάδες	6 μήνες	6 μήνες
Πολιομελίτιδας IPV ²		6 εβδομάδες	4 εβδομάδες	6 μήνες	
Αιμόφιλου (ιφλουέντζας τύπου b (Hib)) ⁴		6 εβδομάδες	4 εβδομάδες - αν η 1 ^η δόση χορηγήθηκε σε ηλικία <12 μηνών 8 εβδομάδες (τελική δόση) - αν η 1 ^η δόση χορηγήθηκε σε ηλικία 12-14 μηνών Αν η 1 ^η δόση χορηγήθηκε σε ηλικία ≥15 μηνών δεν απαιτούνται άλλες δόσεις	4 εβδομάδες - αν το παιδί είναι <12 μηνών 8 εβδομάδες - αν είναι ≥12 μηνών και η 1 ^η δόση <12 μηνών και η 2 ^η <15 μηνών Αν η προηγούμενη δόση χορηγήθει ≥15 μηνών δεν απαιτούνται άλλες δόσεις	8 εβδομάδες (τελική δόση) 4 ^η δόση απαιτείται μόνο για πρόωπα ηλικίας 12-59 μηνών που εμβολιάστηκαν με 3 δόσεις σε ηλικία <12 μηνών
Πνευμονόκοκκου συζευγμένο (PCV) ⁵		6 εβδομάδες	4 εβδομάδες - αν η ηλικία είναι <12 μηνών 8 εβδομάδες (ως τελική δόση) - αν η προηγούμενη δόση χορηγήθηκε σε ηλικία 7-11 μηνών Η εάν το παιδί είναι ≥12 μηνών και τουλάχιστον 1 δόση χορηγήθηκε ≥12 μηνών Αν η προηγούμενη δόση χορηγήθει ≥24 μηνών δεν απαιτούνται άλλες	8 εβδομάδες (τελική δόση) 4 ^η δόση απαιτείται μόνο για πρόωπα ηλικίας 12-59 μηνών που εμβολιάστηκαν με 3 δόσεις σε ηλικία <12 μηνών	
Πνευμονόκοκκου, πηλοσακχαριδικό (PPSV23) ⁶	2 ετών		Σε άτομα αυξημένου κινδύνου (>2 ετών) 1 δόση επιπλέον του συζευγμένου PCV τουλάχιστον 2 μήνες μετά την τελευταία δόση του PCV. Μία αναμνηστική δόση 5 χρόνια μετά την 1 ^η δόση.		
Μηνιγγιτιδόκοκκου οροσμάδας C, συζευγμένο (MCV) ⁷	6 εβδομάδες		1 δόση μεταξύ ηλικίας 1 έως 6 ετών		
Μηνιγγιτιδόκοκκου οροσμάδων A,C,W135,γ, συζευγμένο (MCV4) ⁷	6 εβδομάδες		Σε άτομα αυξημένου κινδύνου 2 δόσεις από την ηλικία των 2 μηνών (Men ACWY-TT, MenQuadfi) ή 2 δόσεις από την ηλικία των 2 ετών (Men ACWY-CRM) με μεσοδιάστημα 8 εβδομάδων.		

Μηγνυγτιδόκοκκου ορομάδας Β πρωτεϊνικό (MenB-4C) ⁸	8 εβδομάδες	Σε άτομα αυξημένου κινδύνου σύμφωνα με τις οδηγίες και ανάλογα με την ηλικία διάγνωσης			
Ιαφράς, Παρωτιτίδας, Ερυθράς (MMR) ⁹	12 μήνες	4 εβδομάδες			
Αντιλευκογιάς (VAR) ¹⁰	12 μήνες	3 μήνες			
Ηπατιτίδας Α (HepA) ¹¹	12 μήνες	6 μήνες			
Γρίπης ¹⁴	6 μήνες				
Ρότα-ιου ¹⁵	6 εβδομάδες (Μέγιστη ηλικία χορήγησης της 1 ^{ης} δόσης, 14 εβδομάδες και 6 ημερες)	4 εβδομάδες (Μέγιστη ηλικία χορήγησης της τελευταίας δόσης, RV1: 8 μήνες, 0 ημερες)	4 εβδομάδες (Μέγιστη ηλικία χορήγησης της τελευταίας δόσης, RV5: 8 μήνες, 0 ημερες)		

*Ο αριθμός των δόσεων καθορίζεται από την ηλικία έναρξης του εμβολιασμού (βλ. Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών).

Πίνακας 4. Πρόγραμμα εμβολιασμών για παιδιά και εφήβους ηλικίας 7 έως 18 ετών που δεν εμβολιάστηκαν στη συνιστώμενη ηλικία σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών, 2024*

Εμβόλιο	Μικρότερη ηλικία χορήγησης 1 ^{ης} δόσης	Ελάχιστο μεσοδιάστημα μεταξύ δόσεων		
		1 ^η - 2 ^η δόση	2 ^η - 3 ^η δόση	3 ^η - 4 ^η δόση
Ηπατίτιδας Β (HepB) ¹	Γέννηση	4 εβδομάδες	2 μήνες - και τουλάχιστον 4 μήνες μετά την 1 ^η δόση	6 μήνες - αν η 1 ^η δόση DTaP/DT χορηγήθηκε σε ηλικία <12 μηνών
Διφθερίτιδας, Τετάνου (Td), ή και Κοκκύτη (Tdap) ²	7 ετών	4 εβδομάδες	4 εβδομάδες - αν η 1 ^η δόση του εμβολίου DTaP/DT χορηγήθηκε σε ηλικία <12 μηνών 6 μήνες (ως τελική δόση) - αν η 1 ^η δόση χορηγήθηκε σε ηλικία ≥12 μηνών	6 μήνες - αν η 1 ^η δόση DTaP/DT χορηγήθηκε σε ηλικία <12 μηνών
Πολιομυελίτιδας (PV) ³	6 εβδομάδες	4 εβδομάδες	4 εβδομάδες	6 μήνες
Πνευμονόκοκκου συζευγμένο (PCV) ⁵	6 εβδομάδες	Σε άτομα αυξημένου κινδύνου μία δόση PCV		
Πνευμονόκοκκου, πολυσακχαριδικό (PPSV23) ⁵	2 ετών	Σε άτομα αυξημένου κινδύνου 1 δόση επιπλέον του συζευγμένου PCV τουλάχιστον 2 μήνες μετά την τελευταία δόση του PCV. Μία αναμνηστική δόση 5 χρόνια μετά την 1 ^η δόση.		
Μηνιγγιτιδόκοκκου οροσμάδας C, συζευγμένο (MCC) ²	6 εβδομάδες	Μία δόση MCC σε παιδιά 7-10 ετών		
Μηνιγγιτιδόκοκκου οροσμάδων A,C,W135,Y, συζευγμένο (MCV4) ⁷	6 εβδομάδες	Μία δόση MCV4 στην ηλικία των 11-18 ετών σε υγιή άτομα Σε άτομα αυξημένου κινδύνου 2 δόσεις με ελάχιστο μεσοδιάστημα 8 εβδομάδων		
Μηνιγγιτιδόκοκκου οροσμάδας Β, πρωτεϊνικό (MenB-4C ή MenB-fHbp) ⁸	MenB-4C: 3 εβδομάδες MenB-fHbp: 10 ετών	Σε άτομα αυξημένου κινδύνου: MenB-4C, 2 δόσεις με μεσοδιάστημα τουλάχιστον 1 μήνα ή (μετά την ηλικία των 10 ετών) MenB-fHbp, 3 δόσεις σε σχήμα 0/1-2 μήνες/6 μήνες		
Ιλαράς, Παρωτιτίδας, Ερυθράς (MMR) ⁹	12 μήνες	4 εβδομάδες		
Ανεμευλογιάς (VAR) ¹⁰	12 μήνες	3 μήνες Για παιδιά <13 ετών 4 εβδομάδες Για παιδιά ≥13 ετών		
Ηπατίτιδας Δ (HepA) ¹¹	12 μήνες	6 μήνες		
Ιός Ανθρώπινων Θηλωμάτων (HPV) ¹²	9 ετών	4-8 εβδομάδες	4-5 μήνες	
Γρίπης ¹⁴	6 μήνες			

*Ο αριθμός των δόσεων καθορίζεται από την ηλικία έναρξης του εμβολιασμού (βλ. Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών).

Επεξηγήσεις για το Πρόγραμμα εμβολιασμών παιδιών και εφήβων που δεν εμβολιάστηκαν στη συνιστώμενη ηλικία σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών (Πίνακες 3 και 4)

1.	<p>Εμβόλιο ηπατίτιδας Β (HepB)</p> <p>— Τα μη εμβολιασμένα με Hep B άτομα θα πρέπει να συμπεριληφθούν σε περίοδο 3 δόσεων.</p>
2.	<p>Εμβόλιο διφθερίτιδας, τετάνου, ακυτταρικό κοκκίτη (DTap) για παιδιά < 7 ετών</p> <p>— Η 5^η δόση DTap δεν είναι απαραίτητη εφόσον η 4^η έχει χορηγηθεί μετά την ηλικία των 4 ετών. Το εμβόλιο Tdap ή Tdap-IPV γίνεται σε μία δόση στην εφηβεία, σε ηλικία 11-12 ετών, και μπορεί να χορηγηθεί με οποιοδήποτε μεσοδιάστημα από την τελευταία δόση εμβολίου που περιέχει τετανικό και διφθερικό αντιγόνο (βλ. επεξηγήσεις Πίνακα 1—DTaP/Tdap). Ακολουθούν επαναληπτικές δόσεις με Td ανά 10-ετία δια βίου.</p> <p>— Παιδιά ηλικίας 7-10 ετών, στα οποία εκ παραδρομής χορηγήθηκε εμβόλιο DTap είτε εμβόλιο Tdap ή Tdap-IPV, είναι απαραίτητο να εμβολιαστούν με Tdap-IPV ή Tdap στην εφηβεία.</p> <p>— Παιδιά ηλικίας 7-10 ετών που δεν είναι πλήρως εμβολιασμένα με εμβόλιο DTap, πρέπει να λάβουν εμβόλιο Tdap-IPV ή Tdap ως πρώτη δόση στο σχήμα αναλήψεως (οι υπολοίπες δόσεις με εμβόλιο Td). Τα παιδιά αυτά εμβολιάζονται κανονικά στην εφηβεία με Tdap-IPV ή Tdap.</p> <p>— Άτομα 13-18 ετών που δεν έχουν εμβολιαστεί με Tdap πρέπει να κάθουν μία δόση και κατόπιν ακολουθούν επαναληπτικές δόσεις με Td ανά 10-ετία δια βίου.</p>
3.	<p>Εμβόλιο πολιομυελίτιδας, αδρανοποιημένο (IPV)</p> <p>— Χορηγούνται 3 δόσεις IPV.</p>
4.	<p>Εμβόλιο αιμόφιλου ινφλουέντζας τύπου b, συζευγμένο (Hib)</p> <p>— Το Hib χορηγείται σε 2 δόσεις σε άτομα ≤ 12 μηνών ή σε 1 δόση στα μεγαλύτερα παιδιά.</p> <p>— Σε περίπτωση εμβολιασμού του βρέφους με 1, 2 ή 3 δόσεις πριν την ηλικία των 12 μηνών, συνιστάται μία επαναληπτική δόση μετά το 1^ο έτος.</p> <p>— Δεν συνιστάται το Hib σε παιδιά > 5 ετών, με εξαίρεση εκείνα που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου, στα οποία χορηγείται 1 δόση.</p> <p>— Εάν βρέφος αυξημένου κινδύνου (σπληνεκτομή ή λειτορπηλική ασπληνία—όπως ορισμένοι θαλασσαιμία, δρεπανοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναμιαία—, ανοσοανεπάρκεια, ανεπάρκεια συμπληρωμάτων, HIV λοίμωξη) έχει εμβολιασθεί με λιγότερες από 2 δόσεις σε ηλικία μικρότερη των 12 μηνών, τότε χορηγούνται μετά το πρώτο έτος ζωής 2 πρόσθετες δόσεις, με μεσοδιάστημα 8 εβδομάδων.</p>
5.	<p>Εμβόλιο πνευμονοκοκκου, συζευγμένο (PCV)</p> <p>— Ζημία εμβολιασμού με PCV, είτε PCV13 ή PCV15, ανάλογα με την ηλικία εναέρης του κυκλοφορούν δύο εμβόλια, το 13-δύναμο (PCV13) και το 15-δύναμο (PCV15).</p> <p>— Ζημία εμβολιασμού: <ul style="list-style-type: none"> • Εάν η έναρξη του εμβολιασμού γίνει μέχρι την ηλικία των 11 μηνών, χορηγούνται 3 δόσεις του PCV κατά το σχήμα που αναφέρεται στον Πίνακα 1 (η 3^η δόση στην ηλικία των 12 μηνών). • Εάν η έναρξη γίνει μεταξύ 12^{ου} και 23^{ου} μήνα, χορηγούνται 2 δόσεις με μεσοδιάστημα 6-8 εβδομάδων. • Εάν η έναρξη γίνει από τον 24^ο μήνα και μετά, στα υγιή παιδιά χορηγείται μία μόνο δόση. </p> <p>— Ανοσοκατασταγμένα άτομα και όσα ανήκουν στις ομάδες αυξημένου κινδύνου για πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις (> 2 ετών) συνιστάται να εμβολιάζονται και με το 23-δύναμο πνευμονοκοκκικό εμβόλιο (PPSV) επιπλέον του συζευγμένου PCV (βλ. ομάδες αυξημένου κινδύνου—σβάρες πνευμονοκοκκικές λοιμώξεις).</p>

14.	Εμβόλιο γρίπης	— Βλ. επεξεργασίες Πίνακα 1—εμβόλιο γρίπης
13.	Εμβόλιο φυματίωσης (BCG)	— Βλ. επεξεργασίες Πίνακα 1—BCG
12.	Εμβόλιο του ανθρώπινου θηλώματος (HPV)	— Βλ. επεξεργασίες Πίνακα 1—HPV
11.	Εμβόλιο ηπατίτιδας Α (HepA)	— Συνιστώνται δύο δόσεις εμβολίου HepA με προσοδιστήρια 6 μηνών μετά την ηλικία των 12 μηνών.
10.	Εμβόλιο ανεμευλογιάς (VAR)	— Όταν ο εμβολιασμός κατά της ανεμευλογιάς γίνει σε ηλικία μεγαλύτερη των 13 ετών, συνιστώνται 2 δόσεις με προσοδιστήρια 4 εβδομάδων.
9.	Εμβόλιο λιαράς, παρωτίτιδας, ερυθράς (MMR)	— Η 2 ^η δόση του MMR συνιστάται να γίνεται στην ηλικία των 24–47 μηνών. Εάν όμως η έναρξη του εμβολιασμού γίνει σ' αυτή την ηλικία, η 2 ^η δόση μπορεί να γίνει με προσοδιστήρια τουλάχιστον 4 εβδομάδων από την 1 ^η δόση.
8.	Εμβόλιο μηνιγγιτιδόκοκκου ορομιάδας B, πρωτεϊνικό (MenB-4C ή MenB-fHbp)	— Βλ. επεξεργασίες Πίνακα 1—MenB (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: MenB-4C: 6 εβδομάδες. MenB-fHbp: 10 έτη)
7.	Εμβόλιο μηνιγγιτιδόκοκκου, συζευγμένο μονοβόλια ορομιάδας C (MCC) και τετραβόλια ορομιάδας A,C,W135,Y (MCV4)	<p>— Χορηγείται μία μόνο δόση MCC από ηλικία 12 μηνών έως 10 ετών.</p> <p>— Από την ηλικία των 11 ετών χορηγείται 1 δόση τετραβόλιου εμβολίου (MCV4). — Σε άτομα αυξημένου κινδύνου για μηνιγγιτιδόκοκκική νόσο (βλ. σημάδες αυξημένου κινδύνου-πηνιγγιτιδόκοκκική νόσος) (λειτουργική ή ανατομική αστήλνια—όπως ομόζυγη θαλάσσημια, δρεπανοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία, ανεπάρκεια συμπληρώματος, HIV λοιμώξη), ο εμβολιασμός με MCV4 αρχίζει από την ηλικία των 2 μηνών σε σχήμα 3 δόσεων (2, 4, 12 μήνες)</p> <p>— Εφόσον η έναρξη του εμβολιασμού γίνει από την ηλικία των 12 μηνών και μετά, χορηγούνται 2 δόσεις του εμβολίου MCV4 με προσοδιστήρια 8 εβδομάδων, ένα μήνα μετά το MCC.</p> <p>— Άτομα που ταξιδεύουν στη Μέκκα ή την υποσαχάρα ζώνη της Αφρικής πρέπει να λάβουν 1 δόση του εμβολίου MCV4 και σε ηλικία μεταξύ 2 μηνών και 18 ετών.</p>
6.	Εμβόλιο πνευμονοκόκκου, πολυσακχαριδικό (PPSV23) (Μικρότερη ηλικία χορήγησης: 2 έτη)	<p>— Το 23-δύναμο πολυσακχαριδικό εμβόλιο (PPSV23) συνιστάται να γίνεται ετησίως τουλάχιστον 2 φορές με απόσταση 2 μηνών μετά την τελευταία δόση του PCV, σε άτομα > 2 ετών με αυξημένο κίνδυνο πνευμονοκοκκικής λοίμωξης (βλ. σημάδες αυξημένου κινδύνου—σημάδες πνευμονοκοκκικής λοίμωξης).</p> <p>— Μία αναμνηστική δόση PPSV23 συνιστάται να γίνεται 5 χρόνια μετά την 1^η στα παιδιά με ανατομική ή λειτουργική αστήλνια ή ανοσοκαταστολή.</p>

Πίνακας 5. Ενδείξεις επιβολισμού για τον τέτανο παιδιών και εφήβων με τραυμα

Καθαρά, ελάχιστο τραύματα	Όλα τα λοιπά τραύματα*	Επιβολισμός/Ανοσοφαρίνη	DTap ή Tdap/Tdap-IPV	TIG	DTap ή Tdap/Tdap-IPV	3 ή περισσότερες δόσεις
			DTap ή Tdap/Tdap-IPV	TIG	DTap ή Tdap/Tdap-IPV	3 ή περισσότερες δόσεις
		Ιστορικό Επιβολισμού	DTap ή Tdap/Tdap-IPV	TIG	DTap ή Tdap/Tdap-IPV	3 ή περισσότερες δόσεις
		Άγνωστο	Ναι	Όχι	Ναι	3 ή περισσότερες δόσεις
		3 ή περισσότερες δόσεις	Όχι ²	Όχι	Όχι ³	Όχι

Συντομογραφίες: DTap: Επιβολισμός διφθερίτιδας, τετάνου, ακυτταρικό κοκκίτη. Tdap: Επιβολισμός τετάνου, διφθερίτιδας, ακυτταρικό κοκκίτη για άτομα ≥7 ετών. TIG: Αντιτετανική ανοσοφαρίνη.

*Όπως, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις πρόσφατου πυρπολού τραύματος (με χτύπημα, κόπρωνα ή σιέλο), συμπεριλαμβανομένων και των θλαστικών ή διατηρητικών τραυμάτων, των εγκαυμάτων ή του κρουστικού τραύματος, καθώς και εκείνων από δηλητήρια ζώων ή βλήματα.

¹Άτομα με HIV λοίμωξη ή σοβαρή ανοσοανεπάρκεια που έχουν επιμολυσμένα τραύματα (συμπεριλαμβανομένων των μικρών τραυμάτων) θα πρέπει επίσης να λάβουν TIG, ανεξάρτητα από το ιστορικό επιβολισμού έναντι του τετάνου.

²Ναι, εάν έχουν πάρει δέκα ή περισσότερα (≥10) έτη από την τελευταία δόση επιβολισμού που περιέχει τοξοειδές τετάνου.

³Ναι, εάν έχουν πάρει πέντε ή περισσότερα (≥5) έτη από την τελευταία δόση επιβολισμού που περιέχει τοξοειδές τετάνου.

Προσαγωγή από: Pinkbook: Tetanus | CDC